

Katechézy o Duchu Svätom (4): Duch učí Nevestu modliť sa

"Symfónia modlitby", ktorú používali Ježiš, Mária a apoštoli.

19.06.2024

Pred katechézou zaznelo čítanie:
Kol 3,16-17

[Bratia,] Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva. Vo všetkej múdrosti sa navzájom poučajte a napomínajte a pod vplyvom milosti spievajte Bohu vo svojich srdciach žalmy, hymny a

duchovné piesne. A všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaky Bohu Otcovi.

4. Katechéza z cyklu *Duch a Nevesta. Duch Svätý vedie Boží ľud v ústrety Ježišovi, našej spáse: "Duch učí Nevestu modliť sa". Žalmy, symfónia modlitby v Biblii.*

Drahí bratia a sestry, dobré ráno!

V rámci prípravy na blížiaci sa Jubilejný rok som navrhol, aby sme venovali rok 2024 „veľkej ‚symfónii‘ modlitby“ (*List Mons. Fisichellovi k Jubilejnému roku 2025, 11-II-2022*). Dnešnou katechézou by som chcel pripomenúť, že Cirkev už vlastní symfóniu modlitby, ktorej skladateľom je Duch Svätý a je ňou Kniha žalmov.

Ako v každej symfónii, aj v nej sa nachádzajú rôzne „hnutia“, čiže rôzne druhy modlitby: chvála, vďaka, prosba, náreky, rozprávanie, múdre úvahy a mnohé iné, osobné alebo tiež spoločné, celého Božieho ľudu. Sú to piesne, ktoré sám Duch vložil na pery Nevesty, jeho Cirkvi. Všetky knihy Biblie, ako som minule spomínal, sú inšpirované Duchom Svätým, avšak Kniha žalmov je inšpirovaná aj v tom zmysle, že je plná poetického nádychu.

V Novom zákone mali žalmy výnimočné miesto. V minulosti boli často spoločne Nový zákon a žalmy, dodnes sú časté takéto vydania. Mám na stole ukrajinské vydanie Nového zákona so Žalmami od vojaka, ktorý zahynul vo vojne, a ktorý mi poslali. S touto knihou sa modlil na fronte. Nie všetky žalmy - a nie všetko z každého žalmu - môžu kresťania a ešte menej moderný človek opakovať a osvojiť si. Niekedy odrážajú

historickú situáciu a náboženskú mentalitu, ktoré nám už nie sú vlastné. To neznamená, že nie sú vnuknuté, ale že sa v istých ohľadoch viažu na určitú dobu a dočasné štádium zjavenia, ako je to aj v prípade mnohých starovekých právnych predpisov.

To, prečo sa nám najviac odporúčajú žalmy je, že sa ich modlil Ježiš, Mária, apoštoli a všetky kresťanské generácie pred nami. Keď ich recitujeme, Boh ich počúva s tou veľkolepou „orchestráciou“, ktorou je spoločenstvo svätých. Ježiš podľa Listu Hebrejom prichádza na svet s veršom žalmu v srdci: „Hľa, prichádzam, aby som plnil tvoju vôľu, Bože“ (porov. *Hebr* 10, 7; *Ž* 40, 9); a podľa Lukášovho evanjelia opúšťa svet s iným veršom na perách: „Otče, do tvojich rúk porúčam svojho ducha“ (*Lk* 23, 46; porov. *Ž* 31, 6).

Na používanie žalmov v Novom zákone nadväzujú cirkevní otcovia a celá Cirkev, ktorá z nich robí pevnú súčasť slávenia svätej omše a liturgie hodín. „Celé Sväté písmo dýcha Božou dobrotou,“ hovorí svätý Ambróz, „ale najmä milá kniha žalmov“ (*Komentár k žalmom* I, 4, 7: CSEL 64,4-7), milá knihu žalmov. Pýtam sa preto: Modlíte sa niekedy so žalmami? Vezmite si Bibliu alebo Nový zákon a pomodlite sa žalm. Napríklad, keď ste trochu smutní, pretože ste zhrešili, modlíte sa Žalm 51? Existuje mnoho žalmov, ktoré nám pomáhajú ísť vpred. Osvojte si zvyk modliť sa so žalmami. Uistujem vás, že nakoniec budete šťastní.

Nemôžeme však žiť len z dedičstva minulosti: je potrebné, aby sa žalmy stali *našou* modlitbou. Bolo napísané, že v istom zmysle sa musíme sami stať „autormi“ žalmov, osvojiť si ich a nimi sa modliť (Giovanni Cassiano, *Collationes*, X,11: SCh 54, 92-93). Ak

sú žalmy alebo len verše, ktoré nám hovoria k srdcu, je dobré si ich opakovať a modliť sa ich počas dňa. Žalmy sú modlitby „na všetky ročné obdobia“: neexistuje stav duše alebo potreba, ktorá by v nich nenašla tie najlepšie slová, aby ich premenila na modlitbu. Na rozdiel od všetkých ostatných modlitieb žalmy opakovaním nestrácajú svoju účinnosť, naopak, zvyšujú ju. Prečo? Pretože sú inšpirované Bohom a „dýchajú“ Bohom zakaždým, keď ich čítame s vierou.

Ak nás ťazia výčitky svedomia a viny, pretože sme hriešni, môžeme opakovať spolu s Dávidom: „Zmiluj sa, Bože, nado mnou pre svoje milosrdenstvo, / pre svoje veľké zľutovanie“ (Ž 51, 3), žalm 51. Ak chceme vyjadriť silné osobné puto s Bohom, hovoríme: „Bože, ty si môj Boh, / už od úsvitu sa viniem k tebe. / Za tebou prahne moja duša, / za tebou túži moje telo / ako vyschnutá,

pustá zem bez vody“ (Ž 63, 2). Nie nadarmo Liturgia zaradila tento žalm do chvál na nedele a slávnosti. A ak nás prepadne strach a úzkosť, na pomoc nám prichádzajú tieto nádherné slová 23. žalmu : „Pán je môj pastier [...]. I keby som mal ísť tmavou dolinou, / nebudem sa báť zlého“ (Ž 23, 1. 4).

Žalmy nám umožňujú, aby sme neochudobnili našu modlitbu tým, že ju zredukujeme len na prosby, na neustále opakovanie „daj mi, daj nám...“. Učme sa z modlitby Otčenáš, ktorá predtým, ako prosí o „každodenný chlieb“, hovorí: „Posväť sa meno tvoje, príd' kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja“. Žalmy nám pomáhajú otvoriť sa menej egocentrickej modlitbe: modlitbe chvály, požehnaní, vďaky; a pomáhajú nám tiež stať sa hlasom celého stvorenia, zapojiť ho do našej chvály.

Bratia a sestry, Duch Svätý, ktorý dal Neveste Cirkvi tieto slová modlitby k jej božskému Ženíchovi, nech nám pomáha, aby vďaka nám znova zazneli v Cirkvi aj dnes a aby sa tento prípravný rok na Jubileum stal symfóniou modlitby. Vďaka.

Preklad Slovenská redakcia
Vatikánskeho rozhlasu – Vatican
News, Andrej Klapka, Martin
Jarábek.

Prevzaté z: [https://
www.vaticannews.va/sk/...](https://www.vaticannews.va/sk/...)
